

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§28

Dnr KS 2023-2131

Fastställande av riktlinje för hantering av initiativrätt Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

- Fastställa riktlinje för hantering av initiativrätt, enligt bilaga 1. *riktlinje för hantering av initiativrätt.*
- Rekommendera Norrtälje kommuns övriga nämnder att anta samma riktlinje.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontorets kansli har tagit fram förslag till riktlinje för hantering av initiativrätt i Norrtälje kommun. Syftet med den föreslagna riktlinjen är att skapa en samsyn mellan förtroendevalda och förvaltningarna kring hantering av initiativrätt i Norrtälje kommun. Hanteringen innebär i korthet att initiativet ska lämnas till nämndens ordförande och sekreterare senast 14 dagar innan det sammanträde ledamoten önskar att initiativet ska behandlas på. Det ger möjligheten för att registrera initiativet, läggas till som en handling i meetings plus och ärendet kan gå med utskicket tillsammans med övriga sammanträdeshandlingar.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende riktlinjer för hantering av initiativrätt
Riktlinje för hantering av initiativrätt

Beslutande sammanträde

Deltar ej i beslut

Per Lodenius (C) meddelar att Centerpartiet ej deltar i beslutet.

Yrkanden

Ulrika Falk (S) yrkar på följande ändring: Inlämning av initiativ fredag klockan 12.00 innan kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag mot Ulrika Falk (S) ändringsyrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Norrtälje kommuns författningssamling

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Estefania Luna Delgado
Titel: Kommunsekreterare
E-post: Estefania.luna-delgado@norrtalje.se

Till:
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Fastställande av riktlinje för hantering av initiativrätt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar:

1. Fastställa riktlinje för hantering av initiativrätt, enligt bilaga 1. *riktlinje för hantering av initiativrätt.*
2. Rekommendera Norrtälje kommuns övriga nämnder att anta samma riktlinje.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsekontorets kansli har tagit fram förslag till riktlinje för hantering av initiativrätt i Norrtälje kommun. Syftet med den föreslagna riktlinjen är att skapa en samsyn mellan förtroendevalda och förvaltningarna kring hantering av initiativrätt i Norrtälje kommun. Hanteringen innebär i korthet att initiativet ska lämnas till nämndens ordförande och sekreterare senast 14 dagar innan det sammanträde ledamoten önskar att initiativet ska behandlas på. Det ger möjligheten för att registrera initiativet, läggas till som en handling i meetings plus och ärendet kan gå med utskicket tillsammans med övriga sammanträdeshandlingar.

Ärendet

Beskrivning

Den nya riktlinjen innebär att initiativ skickas in till ordförande och sekreterare senast 14 dagar före det sammanträde ledamoten önskar att initiativet ska behandlas. Ordförande beslutar att lägga till initiativet som ett ärende i kallelsen/föredragningslistan och ärendet går med i utskicket tillsammans med övriga handlingar. Under sammanträdet då initiativet behandlas kan nämnden besluta i enlighet med följande exempel:

1. Nämnden beslutar att överlämna initiativet/ärendet till förvaltningen för beredning (återkommer då till nämnden för beslut i frågan vid senare tillfälle).
2. Nämnden beslutar att avslå initiativet (kan finnas flera skäl till detta som till exempel, politisk oenighet om innehållet eller att frågan som initiativet gäller inte bedöms vara inom nämndens ansvarsområde m.m.).
3. Nämnden beslutar att initiativet ska behandlas inom ramen för ett redan pågående ärende.
4. Nämnden beslutar att bifall initiativet och formulerar eventuella uppdrag till förvaltningen med anledning av initiativet (nytt ärende).

Om ett initiativ trots rubricerad riktlinje inte lämnas in innan ett sammanträde kan det väckas under ett pågående sammanträde. Samma sak gäller om ordföranden beslutat att inte i förväg lägga till initiativet som ett ärende i föredragningslistan.

Oaktat om ett initiativ lämnats in före ett nämndsammanträde eller väcks vid sittande möte är beslutsgången densamma som ovan.

Lagkrav

Kommunallagen 4 kap. 20 § framgår att "varje ledamot i en nämnd får väcka ärenden i nämnden".

Koppling till gällande styrdokument

Ej tillämpligt.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Ej tillämpligt.

Förvaltningens analys och slutsatser

Initiativ har hanterats och benämnts olika i nämnderna, vilket har medfört till att beslut blivit otydliga. Med anledning av detta har kansliet på kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till riktlinje som rekommenderas att antas av alla nämnder i Norrtälje kommun.

Genom en samsyn kring hantering av initiativ skapas förutsättningar för en ökad transparens mot våra invånare och bättre möjligheter till politiskt förankrade beslut.

Tidplaner

Ärendet planeras att behandlas av kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 mars 2024 och kommunstyrelsen den 18 mars 2024.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stab- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

1. Riktlinje för hantering av initiativrätt

Beslut skickas till

Samtliga nämnder
Norrtälje kommuns författningssamling

RIKTLINJE FÖR HANTERING AV INITIATIVRÄTT I NORRTÄLJE KOMMUN

Fastställd av kommunstyrelsen den xxxx

Inledning

I kommunallagen 4 kap. 20 § framgår att "varje ledamot i en nämnd får väcka ärenden i nämnden".

Regleringen innebär att b.l.a. att en enskild ledamot, eller flera ledamöter tillsammans, kan väcka ärenden i nämnderna. Ärenden som väcks i nämnderna av en eller flera ledamöter betecknas initiativ. Det ska framgå av protokollet vilka ledamöter som står bakom initiativet. Dessa måste, mot bakgrund av kommunallagens lydelse, vara ordinarie ledamöter alternativt tjänstgörande ersättare vid det sammanträde då ärendet väcks.

Syftet med denna riktlinje är att skapa en samsyn kring hantering av initiativ i Norrtälje kommun. Genom en samsyn kring hantering av initiativ skapas förutsättningar för en ökad transparens mot våra invånare och bättre möjligheter till politiskt förankrade beslut.

Ärenden som väcks under ett pågående sammanträde är inte med på föredragningslistan/kallelsen och är därav synliga för våra invånare först efter att beslut är fattat i ärendet. Ärenden som väcks under ett pågående sammanträde kan heller inte förankras politiskt inför sammanträdet.

Hantering av initiativ

Ett initiativ ska lämnas till ordförande samt till nämndsekreteraren senast 14 dagar innan det sammanträde ledamoten önskar att initiativet ska behandlas på.

initiativet ska vara skriftligt, innehålla en kort förklaring till ärendet samt innehålla det yrkande/yrkanden som ledamot/ledamöterna planerar att lämna under sammanträdet.

Ordföranden beslutar att lägga till initiativet som ett ärende på föredragningslistan (om denne inte finner skäl som talar mot detta). Det skriftliga initiativet registreras, läggs till som en handling i Meetings Plus och ärendet går med i utskicket tillsammans med övriga sammanträdeshandlingar.

Under sammanträdet då initiativet behandlas kan nämnden besluta i enligt följande exempel:

- 1 Nämnden beslutar att överlämna initiativet/ärendet till förvaltningen för beredning (återkommer då till nämnden för beslut i frågan vid senare tillfälle).

- 2 Nämnden beslutar att avslå initiativet (kan finnas flera skäl till detta som till exempel, politisk oenighet om innehållet eller att frågan som initiativet gäller inte bedöms vara inom nämndens ansvarsområde m.m.).
- 3 Nämnden beslutar att initiativet ska behandlas inom ramen för ett redan pågående ärende.
- 4 Nämnden beslutar att bifall initiativet och formulerar eventuella uppdrag till förvaltningen med anledning av initiativet (nytt ärende).

Anledningen till att en nämnd kan besluta om att avslå eller bifall ett initiativ direkt vid sittande nämndsammanträde (utan föregående beredning) är att det saknas reglering i kommunallagen kring "beredningstvång" i nämnderna. Detta skiljer sig från hanteringen av motioner som lämnas in till kommunfullmäktige där det krävs att ärendet bereds inför beslut i frågan (se: kommunallagen kap. 5 § 26 om "beredningstvång").

Övrig information

Om ett initiativ trots rubricerad riktlinje inte lämnas in innan ett sammanträde kan det väckas under ett pågående sammanträde. Samma sak gäller om ordföranden beslutat att inte i förväg lägga till initiativet som ett ärende i föredragningslistan.

Om en ledamot/ledamöter väcker ett ärende under ett pågående sammanträde bör detta meddelas vid ändringar i föredragningslistan och ärendet läggs till på dagordningen under sittande möte. Det finns dock inget som hindrar att ledamot väcker ärenden även efter att föredragningslistan är fastställd. Viktigt att förtydliga är att rätten för ledamot/ledamöter att väcka ärende i nämnd innebär att det måste behandlas av nämnden. Nämnden kan alltså inte besluta att inte ta upp ett initiativ vid ändringar i föredragningslistan utan det ska behandlas som ett eget ärende vid sammanträdet och tas upp som en paragraf i protokollet.

Oaktat om ett initiativ lämnats in före ett nämndsammanträde eller väcks vid sittande möte är beslutsgången densamma som ovan.

Typ av styrdokument	Riktlinje
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Fastställd	Xxxx-xxx-xxx
Diarienummer	KS 2023-2131
Dokumentansvarig	Stab- och planeringschef